

Till

Konstitutionsutskottet

Natten till den 8 november 1993 ägde ett inbrott rum vid Moderna museet varvid mycket värdefull konst stals. Stölden är nu föremål för polisutredning. Emellertid aktualiserar stölden frågan om bevakning och säkerhet vid Statens konstmuseer och vid övriga centrala museer, liksom regeringens och de ansvariga statsrådets ansvar i detta sammanhang.

Ledningen för Statens konstmuseer påtalade i en skrivelse av den 23 oktober 1991 till kulturministern att museerna inte har resurser att hålla bevakningen på en rimlig nivå. Det förefaller därför rimligt att granska i vad mån regeringen har vidtagit tillräckliga åtgärder i anledning av skrivelsen. Det faktum att medel inte avsatts för att klara kontinuerlig bevakning av Moderna museets mest attraktiva - och därmed mest stöldbegärliga objekt - föranleder ett antal frågor.

Riksdagen beslutade den 10 juni 1992, i anledning av ett yrkande i motion Fi 59 (s), att göra ett tillkännagivande till regeringen med innebörden "att närmare överväga i vad mån vapenfria tjänstepliktiga skall kunna tjänstgöra vid kulturinstitutioner" (bet. 1991/92:FiU30). I motionen framhålls särskilt museernas snabbt ökande bevakningskostnader som motiv för att låta vapenfria tjänstpliktiga fullgöra ett sådant uppdrag. Den då arbetande Pliktutredningen borde utreda denna fråga. Den 24 september samma år beslöt regeringen att överlämna riksdagsskrivelsen, som var en följd av riksdagsbeslutet, till Pliktutredningen.

Kansliet vid kulturutskottet har på utskottets uppdrag den 11 november i år följt upp vad som senare hänt. I en promemoria dagtecknad den 16 november samma månad skriver kansliet:

"En förfrågan hos Försvarsdepartementets registrator har givit vid handen att regeringsbeslutet torde ha expedierats men att riksdagens skrivelse inte bifogats expedieringen, eftersom det för Pliktutredningen avsedda exemplaret av skrivelsen ligger kvar i departementets arkiv.

- - -

Enligt Pliktutredningens kansli har regeringsbeslutet inte registrerats som inkommet till utredningen och kan inte heller återfinnas i utredningens arkivmaterial".

Vad som här synes ha inträffat är således att Pliktutredningen ej fått del av regeringsbeslutet och därmed har frågan inte så som avsetts prövats av denna utredning. Utredningen slutförde sitt arbete den 16 december 1992. Om frågan i stället blivit utredd kan det inte uteslutas att det hade lett till åtgärder, som hade kunnat förhindra stölden.

Konstitutionsutskottet bör alltså granska hur detta riksdagsuppdrag har handlagts inom regeringskansliet. Genom vad som inträffat i detta fall aktualiseras enligt vår mening även den mer övergripande frågan om rutinerna inom regeringskansliet då det gäller expediering och kontroll av att den eller de som ska erhålla besluten verkligen får dem.

Från och med den 1 juli i år tillämpas för bl a Statens konstmuseer s k rambudgetering, vilket innebär större frihet för myndigheten att disponera medeln. Trots detta finner jag ansvarsfrågan något oklar. Eller med andra ord: vem bär det yttersta ansvaret för att bristerna i bevakningen varit sådana att stölden kunnat inträffa? Också denna fråga bör klarläggas.

Den 11 november sa kulturministern i riksdagen att Moderna museet fått pengar av Statens kulturråd, vilka sedan återtog med motiveringen att det skulle byggas ett nytt museum.

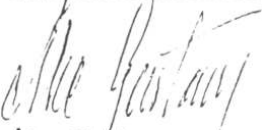
Vid frågestund den 16 november tar kulturministern tillbaka detta yttrande och ber kammaren om ursäkt för att hon hade "fört denna uppgift vidare", eftersom hon då ansåg att hennes yttranden av den 11 november varit felaktigt.

Sammantaget väcker det inträffade frågan om regeringens samt kulturministerns och försvarsministerns ansvar.

Konstitutionsutskottet bör undersöka och klarlägga de ovan angivna frågorna.

Stockholm den 19 november 1993

För socialdemokraterna i kulturutskottet

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Åke Gustavsson', is written over the printed name and title.

Åke Gustavsson
ordförande